

REFERAT Natur, Miljø og Klimaudvalget d. 04-02-2025

Mødedato	Tirsdag d. 04. februar 2025 kl. 16:00
Mødested	Seglet
Mødedeltagere	Louise Colding Sørensen, Mads Emil Munk Hansen, Klaus Markussen, Jørgen Suhr, Nikolaj Frank Natarak Frederiksen

Indholdsfortegnelse

Grøn mobilitet og mindre trængsel - udtalelse.....	3
Lånemulighed vedr. separatkloakering.....	6
Spildevandsplan 2025 - udkast.....	7
Spildevandsplan 2025 - administrative procedurer.....	10
Projektforslag for lysåben natur ved Egedam.....	13
Forskrift om brændeovne - opfølgning.....	16
Klimarådet - anbefaling om bæredygtigt byggeri.....	19
Klimarådet - anbefaling om klimavenlig mad.....	21
Klimarådet - oplæg til evaluering.....	23
Grøn Trepert - organisering og samarbejder.....	25
Vandforsyningsplan - ressourcer.....	28
Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen.....	30
Digital godkendelse af referat.....	31

Punkt 1: Grøn mobilitet og mindre trængsel - udtalelse

23/13655

Indstilling

Direktionen indstiller at Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler sig om vision for Grøn mobilitet og mindre trængsel, og hvordan trafikken påvirker og har indflydelse på udvalgets ansvarsområder.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler, at der er lavet et godt, ambitiøst og velgennemtænkt bud på en vision for grøn mobilitet og mindre trængsel.

Transport står for 1/3 af kommunens CO₂-udledning, og en ændring af vores transportmønstre er derfor helt afgørende for, at vi kommer i mål med vores ambitioner på klimaområdet. Desuden bidrager selve udbygningen af vores infrastruktur også til CO₂-aftrykket, så Natur, Miljø og Klimaudvalget opfordrer til, at der også arbejdes på reduktion af CO₂ i ombygningsfasen.

Biltrafikken i Hillerød bidrager også til luftforurening og det skaber støj, som påvirker mennesker og dyreliv negativt, så der er al mulig grund til at reducere biltrafik i vores kommune.

Veje opdeler naturlige habitater, hvilket kan forhindre dyreliv i at bevæge sig frit, og vi bør derfor altid overveje nødvendigheden af at anlægge flere vejprojekter nøje, ligesom vi bør huske på, at forskellige transportformer har betydning for, hvordan vi anvender vores plads i byen, herunder plads til rekreative formål og bynatur.

Natur, Miljø og Klimaudvalget bakker op om Vision for Grøn mobilitet og mindre trængsel.

Sagsfremstilling

Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget besluttede i august 2024 Vision for Grøn mobilitet og mindre trængsel. Der er i efteråret 2024 gennemført en borgerinvolvering for at få borgernes ideer og forslag til visionen. For at sikre, at det videre arbejde med tilpasning af den trafikale infrastruktur bidrager bedst muligt til kommunens samlede opgavevaretagelse, er vision for Grøn mobilitet og mindre trængsel og resultaterne fra borgerinvolveringen sendt til udtalelse i alle fagudvalg. Ligeledes bedes Natur, Miljø og Klimaudvalget udtale sig om, hvordan tilpasninger i trafikken kan påvirke de emner som udvalget har ansvar for.

Vi er alle trafikanter - og visionen for Grøn mobilitet og mindre trængsel handler ikke kun om trafik, men også om hvordan kommunen løfter andre målsætninger som bl.a.:

- Rekruttering og fastholdelse – Hvordan medarbejdere kommer til og fra arbejde?
- Kommunal service – Hvordan fx Hjemmeplejen kommer rundt i fremtiden, når fremkommeligheden bliver svære?
- Lige muligheder – Hvordan vi giver bedre mobilitet for børn, ældre, gangbesværede eller folk med et handicap?
- Sundhed – Hvordan fremmer vi, at borgerne bevæger sig mere i hverdagen, og hvordan fremmer vi aktiv transport til skole, dagtilbud og uddannelse?
- Klima, natur og miljø – Hvordan når vi i mål med de politiske målsætninger, der er på området?
- Byliv – Hvordan vi indretter byen i fremtiden?

Udvalgets drøftelse om hvordan visionen for Grøn mobilitet og mindre trængsel understøtter og udfordrer udvalgets ansvarsområder kan evt. tage udgangspunkt i nedenstående:

- Transport står for 1/3 af kommunens CO2-udledning
- Ressourceforbrug ift. udbygning af infrastruktur
- Trafik bidrager til luftforurening
- Trafik skaber støj, som påvirker mennesker og dyreliv negativt
- Veje opdeler naturlige habitater, hvilket kan forhindre dyreliv i at bevæge sig frit
- Sammensætningen af transportformer har betydning for arealanvendelsen i byen herunder plads til rekreative formål og bynatur.

Vision for Grøn mobilitet og mindre trængsel

”Hillerød er hjertet af Nordsjælland og tilgængelig for alle. Mobiliteten i Hillerød og omkringliggende byer bidrager til, at mennesker lever gode og sunde liv. Den måde, vi bevæger os på, skaber en by fyldt med liv og fællesskaber i attraktive byrum til glæde for kommunens borgere og hvor erhvervslivet, detailhandlen, kulturlivet og studielivet trives.

Vi ønsker at øge lysten til at færdes i byrummet og fremme effektive, klimavenlige og sunde mobilitetsvaner. Cyklen skal være den mest attraktive transportform i hverdagen. Rejsetiden for dem der har brug for bilen skal forbedres. Vi vil forbedre fremkommeligheden for pendlere og handlende til bymidten og styrke det omkringliggende vejnet for at undgå gennemkørende trafik i takt med, at økonomien tillader det.

Inspireret af ind- og udland vil vi se på, hvordan vi kan øge fremkommeligheden for alle ved at understøtte fodgængere, cyklister og busser. Nye transportvaner giver os mulighed for at reducere støj og luftforurening samt bruge pladsen i byen anderledes og finde bæredygtige løsninger.”

Borgerinvolvering

I oktober og november 2024 er der på 'Sammen om Hillerød' gennemført en borgerinvolvering ift. visionen for Grøn mobilitet og mindre trængsel. Udover at give input til visionen var det også muligt for borgerne at kommentere 'den trafikale værktøjskasse – virkemidler til at reducere trængsel' og udfylde et spørgeskema om egne og hjemmeboende børns trafikvaner.

Der er over 500 borgere, der har udfyldt spørgeskemaet om trafikvaner og præferencer, og ca. 125 borgere har kommenteret ift. visionen og 'den trafikale værktøjskasse'. I alt har knap 800 borgere set projektet på ”Sammen om Hillerød”.

Der var ca. 90 borgere til borgermøde den 13. november 2024 om Grøn mobilitet og mindre trængsel. Herudover har forvaltningen interviewet kommunens fælleselevråd om de unges trafikvaner og præferencer.

I sommeren 2024 er der over et par dage gennemført en antropologisk undersøgelse, hvor 100 trafikanter i Hillerød deltog. De samlede resultater af involveringsfasen kan ses i bilag 'Grøn mobilitet og mindre trængsel – borgerinvolvering'. Heri indgår også Transportvaneundersøgelsen fra maj 2024, hvor et repræsentativt udsnit på ca. 800 deltagere har svaret på deres transportvaner.

Samlet set viser borgerinvolveringen at mange borgere ønsker, at det bliver mere attraktivt at færdes på cykel og bruge den kollektive trafik. Der argumenteres for, at det ville være positivt for bymiljøet, det er sundere og børn vil blive mere selvhjulpne, hvis byen i højere grad var indrettet til gående og cyklende frem for biler. Der er meget få borgere, der har sagt eller skrevet, at det bør være nemmere at være bilist. Borgere nævner der er lang rejsetid gennem Hillerød by, og der er forslag til, hvordan især signalændringer kunne ændre dette. Der er mange konkrete ønsker til forbedringer for cyklende - og en del nævner, at cykler og kollektiv trafik bør prioriteres over bilister.

Proces

Arbejdet med visionen for Grøn mobilitet og mindre trængsel er en længere proces, som i første omgang i maj skal munde ud i, at byrådet træffer principbeslutning om hvilke tiltag kommunen skal arbejde med for at reducere trængsel, fremme aktiv transport og kollektiv trafik – det med henblik på at kommunen fra 2026 skal arbejde videre med emnet og udarbejder en egentlig mobilitetsplan. Nedenfor er et overblik over den planlagte proces, som den ser ud på nuværende tidspunkt:

Forberedelse

August 2024:	Vedtagelse af visionen for Grøn mobilitet og mindre trængsel
Oktober/november 2024:	Borgerinvolvering og borgermøde
Februar 2025:	Vision og resultater fra borgerinvolvering til udtalelse i alle fagudvalg
Marts 2025:	ABT behandler udkast til principper for kommende mobilitetsplan
April 2025:	Borgermøde om principper for kommende mobilitetsplan
Maj 2025:	Byrådsbeslutning om principper for kommende mobilitetsplan
September 2025:	Budgetforhandling om midler til analyser, involvering, prøvehandling mm.

Realisering

Forår 2026:	Byrådet behandler resultater af analyser, første handlinger og mobilitetsplanen
September 2026:	Budgetbeslutning om midler til mobilitetsplan og ny infrastruktur
Forår 2027 og frem:	Realisering af planen

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Der fremlægges forslag til anlægsønsker frem mod budget 2026.

Bilag

Grøn mobilitet og mindre trængsel - borgerinvolvering

Punkt 2: Lånemulighed vedr. separatkloakering

23/11876

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet at tage orientering om lånemuligheder hos Hillerød Forsyning til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Denne sag forelægges parallelt med udkast til ny spildevandsplan for at skabe afklaring om lånemuligheder for grundejere, som i forbindelse med den kommende spildevandsplan kan få påbud om at separere regn- og spildevand på egen grund.

Byrådet har 29. november 2023 drøftet princip ved separatkloakering i kommende spildevandsplan samt mulighed for låneordninger hos hhv. kommunen og forsyningen. Byrådet besluttede, at kommunen stiller låneordning til rådighed for pensionister efter lov om betaling af grundskyld såfremt udgifterne overstiger 10.000 kr. Byrådet besluttede desuden: *At foreslå at Hillerød Forsyning tager stilling til, hvorvidt forsyningen vil tilbyde en abonnementsordning, set i lyset af byrådets principbeslutning om separatkloakering ift. den kommende spildevandsplan og at behandle sagen på en generalforsamling i Hillerød Forsyning, når den foreligger.*

Hillerød Forsyning har på bestyrelsesmøde 26. november 2024 drøftet muligheder for at give lån til private ifm. separatkloakering. Vedhæftet er protokollen fra bestyrelsesmødet samt tilhørende bilag, der beskriver omkostninger ved låneordningen. Det fremgår, at Hillerød Forsyning har undersøgt forskellige lånemuligheder, både bankfinansiering og en abonnementsordning. Forsyningen har pt ikke indgået aftale med forsyningens bank om bankfinansiering. Forsyningen kan tilbyde en abonnementsordning. Ordningen skal 'hvile i sig selv', hvilket betyder, at administrationsomkostninger skal indregnes i gebyret til kunderne. Der skal mindst 5 kunder til for at etablere en abonnementsordning. Hvis der er færre end 5 kunder, vil forsyningen tilbyde individuelle aftaler, som tinglyses på kundens ejendom. Et regneeksempel i bilaget viser, at det vil blive en relativt dyr ordning for kunderne.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Separatkloakering-lånemuligheder protokol HFORS november 2024

Omkostninger abonnementsordning Bilag til protokol HFORS november 2024

Punkt 3: Spildevandsplan 2025 - udkast

24/3984

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet, at godkende at forslag til Spildevandsplan 2025 sendes i 8 ugers offentlig høring.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget godkendte indstillingen.

Sagsfremstilling

Det overordnede formål med Spildevandsplan 2025 er, at regn- og spildevand håndteres miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt, bæredygtigt og økonomisk effektivt. Den nye spildevandsplan vil være gældende fra 2025 og frem til behovet for, at Hillerød Kommune opdaterer og udarbejder en ny. Forslag til spildevandsplan 2025 er vedlagt som bilag, men kan også ses i digital version her: [https://hillerod.viewer.dkplan.niras.dk/plan/39#/_](https://hillerod.viewer.dkplan.niras.dk/plan/39#/).

I Spildevandsplan 2025 skal særligt fremhæves:

1. Spildevandsplan 2025 er en dynamisk rammeplan, som løbende vil fastlægge indsatser for, at opnå god økologisk og kemisk tilstand i primært Pøle Å, herunder nedbringe overløb. De planlagte indsatser skal vedtages af byrådet, før de kan udføres. I udvælgelsen af områder, hvor der skal ske en indsats, bruger Hillerød Spildevand en tragtmødel, som har følgende kriterier til at udvælge områderne:
 - Fælleskloakerede oplande til Pøle Å
 - Kloakoplande hvor serviceniveauet for hverdagsregn ikke er opfyldt
 - Kloakoplande hvor serviceniveauet for ekstremregn ikke er opfyldt
 - Driftsmæssige kriterier fx udskiftning af gamle ledninger
2. Fokus på at opnå god økologisk og kemisk tilstand i Pøle Å, herunder nedbringe overløb fra fælleskloakken til Pøle Å. Færre overløb imødekommer målopfyldelse i forhold til statens Vandområdeplan 3. Nedbringelsen af overløb vil ske i form af:
 - Mindre befæstede arealer, så færre arealer bidrager med regnvand til kloakken
 - Lokal afledning af regnvand (LAR), hvor regnvand udleder til vandområder eller nedsiver lokalt
 - Forbedring af de fysiske forhold i vores vandløb, som kan skabe bedre levevilkår for dyr og planter
 - Ændring og optimering af de eksisterende hydrauliske funktioner i Hillerød Spildevands afløbssystem
 - Udvidelse af gamle rørsystemer, når de alligevel skal udskiftes
 - Større overløbsbassiner
 - Styling af bassiner
 - Separatkloakering
3. Effekten af indsatserne skal evalueres:
 - Efter hver udført indsats skal effekten af indsatsen evalueres ift målopfyldelse i vandområderne jf. vandområdeplanen.
4. Obligatorisk separatkloakering af de igangværende projektområder: Hillerød Midtby, Rønnevang Erhvervsområde og Skævinge Syd. Der fastsættes en frist for tilslutning på 5 år, fra vedtagelsen af Spildevandsplan 2025, for de tre udpegede projektområder.
5. I Spildevandsplan 2025 er der indarbejdet den nyeste viden om miljøforholdene i Hillerød Kommune, samt den nyeste lovgivning og praksis på spildevandsområdet. Dette har medført, at spildevandsplanen indeholder nogle nye krav, samt en opdatering af de krav der er i den gældende spildevandsplan. De nye krav skal:
 - Sikre at regnvandshåndteringen i nye og eksisterende byområder, hvor der bygges nyt, sker på vilkår af hvad recipienten kan tåle. Uanset om denne er grundvand, vandløb, søer eller fjorde/havet.

- sikre at alle nye byområder håndterer regnvand på en bæredygtig og miljørigtig måde inden for de forhold, der er tilstede

6. Centralisering af spildevandsrensning:

- Der arbejdes fortsat videre med en centralisering af spildevandsrensningen i Hillerød Kommune. Det betyder, at der arbejdes videre med at nedlægge de decentrale anlæg: Hammersholt og Gadevang renseanlæg. Spildevandet fra de to decentrale anlæg, skal ledes til Hillerød Centralrenseanlæg Syd, hvor det skal renses.

Der er foretaget en miljøvurdering af planen. I henhold til bestemmelserne i "Lov om miljøvurdering af planer og programmer" skal miljøvurderingen offentligt fremlægges. Denne offentlige fremlæggelse vil ske samtidig med den offentlige høring af spildevandsplanen.

Høring

Det er et lovkrav, at spildevandsplanen sendes i offentlig høring i 8 uger. Høringen vil blive annonceret på Hillerød Kommunes hjemmeside. De organisationer, foreninger m.v. der jf. lovgivningen er høringsberettigede, samt alle direkte berørte grundejere, vil blive underrettet via mail.

Derudover vil der blive afholdt dialogmøder når planen er endeligt vedtaget, for de borgere, som bliver berørt af separatkloakering.

Økonomi

Forsyningens anlægsaktiviteter fastlægges ud fra et ønske om at sikre en værdibevarelse af kloakanlæggene samt opfyldelse af de miljømæssige krav og det ønskede serviceniveau. Den økonomiske regulering af Hillerød Spildevand A/S sætter dog en grænse for tempoet i arbejdet, som forventes at få en varighed på måske 30 år.

De anslåede anlægsinvesteringer i forbindelse med implementering af Spildevandsplan 2025 er af Hillerød Spildevand beregnet til ca. 83 mio. kr. Beregningen er lavet ud fra de konkrete projekter, som er beskrevet i spildevandsplanen. De kommende indsatser til Pøle Å og andre vandområder samt byggemodninger er ikke medtaget i den økonomiske beregning, da der endnu ikke foreligger nogen konkrete projekter. De økonomiske anlægsinvesteringer vil blive fremlagt, når de enkelte projekter skal vedtages politisk.

Hillerød Kommune betaler et årligt vejbidrag til Hillerød Spildevand for afledning af vejvand fra kommunale veje og private fælles veje. Vejbidraget udgør maksimalt 8 % af de faktiske anlægsudgifter til ledningsanlæg, regnvandsbassiner, overløbsbygværker og anlæg til rensning af vejvand.

I 2024 udgør vejbidraget ca. 3-4 mio. kr. Det vurderes ikke, at de øgede anlægsudgifter, som følge af indsatserne i spildevandsplanen, vil betyde en stigning i vejbidraget for 2025 og i de følgende år, i forhold til 2024-niveauet. Det betyder en årlig udgift for Hillerød Kommune på ca. 3-4 mio. kr./år i gennemsnit. Der vil blive foretaget en justering af budgettet i forbindelse med budgetopfølgning når de konkrete beløb kendes.

Retsgrundlag

Spildevandsplanen er udarbejdet i henhold til:

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1093 af 11/10/24.
- Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, BEK nr. 532 af 27/05/2024.
- Spildevandsvejledningen til Spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, juni 2018, Miljøstyrelsen.
- Bekendtgørelse af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., LBK nr. 1775 af 02/09/2021.
- Vejledning om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber. Vejledning nr. 3, januar 2001, Miljøstyrelsen.

- Bekendtgørelse af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, LBK nr. 1693 af 16/082021.
- Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, BEK nr. 797 af 13/06/2023
- Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, juli 2017, Miljøstyrelsen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Spildevandsplan 2025 - forslag

Miljøvurdering

Punkt 4: Spildevandsplan 2025 - administrative procedurer

24/3984

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet at vedtage administrationsgrundlag for hhv.:

1. dispensation for separatkloakering på privat ejendom
2. skybrudssikring
3. bassindimensionering
4. dimensionering af afløbssystemer
5. nedsivning af regnvand
6. udledning af regnvand.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget stemte om indstillingen:

3 stemte for: A, B og F

1 stemte imod: V

C tog forbehold

Indstillingen blev godkendt.

Venstre stemmer imod, da Venstre ønsker, at den vedtagne beløbsgrænse fra 2013 bliver fremskrevet baseret på nettoprisindekset.

Udvalget besluttede, at bilag vedr. beregninger ift. beløbsgrænse for ansøgning om dispensation skal tilføjes referatet fra mødet.

Bilaget "Spildevandsplan - administrative procedurer" (dokument nr. 13922/25) er vedhæftet referatet.

Sagsfremstilling

Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet besluttede følgende i oktober 2024. "For at adressere den usikkerhed som obligatorisk separering af spildevand kan have for berørte borgere, bør administrationsgrundlag for dispensationsmuligheder og den varslede lånemulighed hos Hillerød Forsyning afklares samtidig med, at der arbejdes videre med de af Hillerød Forsyning foreslåede indsatsområder. Indsatsområder skal fortsat prioriteres i forhold til miljøkonsekvenser og klimasikringshensyn".

I denne sag adresseres administrationsgrundlaget for dispensationsmuligheder og samtidig fremlægges øvrige administrationsgrundlag til forslag til Spildevandsplan 2025. Forvaltningen har genbesøgt de administrationsgrundlag,

som var bilag til tidligere spildevandsplaner. Desuden er der udarbejdet et nyt administrationsgrundlag for skybrudssikring. Denne sag forelægger udkast til administrationsgrundlag til beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet.

Det er ikke lovbestemt, at en kommune skal vedtage et administrationsgrundlag. Formålet med administrationsgrundlagene er at forventningsafstemme rammen for forvaltningens administration ved udmøntning af spildevandsplanen. Forvaltningen lægger op til, at administrationsbilagene vedtages særskilt fra Spildevandsplan 2025, så det bliver smidigere at revurdere og ajourføre administrationsgrundlag efter behov, uden at den samlede spildevandsplan skal behandles og vedtages igen.

Administrationsgrundlag til dispensation for separatkloakering på privat ejendom

Der forelægges et revideret administrationsgrundlag for dispensationer i forbindelse med separatkloakering på private grund (bilag 1). Byrådet har den 29. november 2023 vedtaget:

- at administrationsgrundlaget fra spildevandsplan 2013-2016 for dispensationer for separatkloakering justeres og beslutes ifm. den kommende spildevandsplan.
- at det maksimale beløb, som kan udløse en fuld dispensation, fastsættes på baggrund af aktuelle priser, når spildevandsplanen vedtages.
- at det maksimale beløb reguleres løbende som følge af prisudviklingen.
- at der i forbindelse med det kommende administrationsgrundlag, skal arbejdes med en metode for tilsyn med borgernes prissætning af dispensationsbeløb.

Udkastet til administrationsgrundlag er udarbejdet med afsæt i det tidligere vedtagne administrationsgrundlag fra spildevandsplan 2013-2016. I Spildevandsplan 2018-2021 var separatkloakering frivillig på privat grund, og der var derfor ikke behov for et administrationsgrundlag for dispensationer.

Den beløbsmæssige grænse for at søge dispensation i den gamle spildevandsplan fra 2013 var 70.000 kr. Forvaltningen lægger op til, at man fremadrettet kan søge dispensation, hvis udgiften til separation på egen grund overstiger 120.000 kr. Den grænse er sat med afsæt i en markedsmæssig vurdering med afsæt i prisoverslag for separering i Skævinge Syd, som forventes at blive det første område til obligatorisk separering i Spildevandsplan 2025. Prisoverslaget er beregnet med afsæt i konkrete repræsentative ejendomme i oplandet. Der er indhentet prisoverslag fra to forskellige kloakentreprenører. Prisoverslag er udarbejdet ud fra tilgængeligt tegningsmateriale i BBR-registeret og der er således ikke foretaget konkret besigtigelse eller projektering på den enkelte ejendom. Prisoverslaget kan ikke genbruges i andre oplande, men skal genberegnes, konkret for hvert enkelt opland, når separering skal i gang.

Administrationsgrundlag for skybrudssikring

Der forelægges desuden et nyt administrationsgrundlag for skybrudssikring (bilag 2). Administrationsgrundlaget uddyber afsnittet i Spildevandsplan 2015 om klimatilpasning og skybrudssikring.

Hillerød Spildevand A/S har ansvaret for håndtering af hverdagsregn i de separate- og fælleskloakerede områder, og kan etablere det bedste samfundsøkonomiske niveau for skybrudssikring i forbindelse med forsyningens andre projekter på afløbssystemet.

I spildevands- og ukloakerede områder er håndtering af regnvand ikke Hillerød Spildevands A/S ansvar, hvorfor forsyningen ikke har mulighed for at etablere skybrudsløsninger.

Hillerød Kommune kan udføre skybrudssikring i forbindelse med kommunens egne projekter.

Øvrige administrationsgrundlag fra Spildevandsplan 2018-2021

Administrationsbilagene som er revurderet og ajourført er:

- Administrationsgrundlag for bassindimensionering (bilag 3), og for dimensionering af afløbssystemer (bilag 4): Tekniske bilag som beskriver hvordan regnvandsbassiner og afløbssystemer skal dimensioneres i praksis.
- Administrationsgrundlag for nedsivning af regnvand (bilag 5) som indeholder retningslinjer for hvordan forvaltningen meddeler tilladelser til faskiner mm.
- Administrationsgrundlag for udledning af regnvand (bilag 6) indeholder hvilke krav en udleder til vandmiljøet skal overholde.

Det er især administrationsgrundlag for udledning af regnvand, som er skærpet i forhold til Spildevandsplan 2018-2021, på baggrund af nyere nævnsafgørelser. Det betyder, at der som udgangspunkt kan udledes mindre regnvand til vandløb og søer, medmindre der kan redegøres for, at en større udledning ikke vil have nogen negative påvirkninger på vandområderne. Der stilles således skærpede krav til forsinkelse, rensning, dokumentation og undersøgelser til udledning af regnvand til vandmiljøet.

Retsgrundlag

Spildevands-, Omkostnings-, Serviceniveaubekendtgørelsen samt Miljøbeskyttelsesloven.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Administrationsgrundlag til dispensation for krav om separatkloakering på privat ejendom

Administrationsgrundlag for skybrudssikring

Administrationsgrundlag for bassindimensionering

Administrationsgrundlag for dimensionering af afløbssystemer

Administrationsgrundlag for nedsivning af regnvand

Administrationsgrundlag for udledning af regnvand

Prisundersøgelse_statistik 2025

Punkt 5: Projektforslag for lysåben natur ved Egedam

24/806

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget:

1. tager projektforslag for lysåben natur ved Egedam, DanHostel Hillerød og den nordlige del af St. Dyrehave til efterretning
2. beslutter om der skal udarbejdes budgetønske vedr. de i rapportens foreslåede tiltag på Hillerød Kommunes del af projektområdet

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning jf. indstillingens punkt 1.

Udvalget besluttede vedr. indstillingens punkt 2, at der udarbejdes budgetforslag vedr. de i rapportens foreslåede tiltag på Hillerød Kommunes del af projektområdet.

Sagsfremstilling

Hillerød Kommune har i 2024 indgået et samarbejde med Nationalpark Kongernes Nordsjælland, Naturstyrelsen Nordsjælland, Danhostel Hillerød og Vejdirektoratet om at undersøge mulighederne for at øge arealet med lysåben natur i området Egedam, Danhostel Hillerød og ind i Store Dyrehave. Hillerød Kommune ejer ca. 7.5 ha af projektområdet.

Se bilag 1 Projektområde.

Formålet med projektet er at skabe sammenhængende lysåben natur på ca. 15 ha med flere soleksponerede levesteder for trængte blomster og insekter knyttet til lysåbne arealer. Projektet vil øge biodiversiteten i området.

Nationalparken har fået konsulentfirmaet Rambøll til at udarbejde en forundersøgelse, der belyser mulighederne for at øge det lysåbne areal fra Egedam til den nordlige del af St. Dyrehave. Se bilag 2. Forundersøgelse og projektforslag.

Beskrivelse af projektområdet

På Egedam og på Danhostel Hillerøds arealer lever små spredte bestande af sjældne og sårbare arter. Herunder den sjældne sommerfugl violetrandet ildfugl som har oplevet meget stor tilbagegang på Sjælland og i Danmark generelt. Violetrandet ildfugl og øvrige insekter inden for projektområdet er truede af tilgroning, mangel på sammenhængende lysåbne områder og mangel på værtsplanter og blomster. Størstedelen af arealerne er blomsterfattige og domineret af græs, tæt bevoksning og nåleskov.

Skansebakken uden for projektområdet og DanHostels bakketop inden for projektområdet er mere blomsterrige, da kommunen plejer områderne med afbrænding og mosaikslåning. De to områder er kerneområder i forhold til spredning af blomstrende urter og insekter til projektområdet.

På de lysåbne arealer på Hillerød Kommunes arealer inden for projektområdet udføres p.t. mosaikslåning for at tilgodese violetrandet ildfugl. Området er dog under langsom tilgroning uden for de slåede områder, og arealerne er generelt blomsterfattige og med lav biodiversitet. På en større del af det kommunale areal mellem Danhostel og Overdrevsvejen er der mørk nåleskov plantet i 1960'erne med opvækst af træer og buske. Området er artsfattigt. I Store Dyrehave er der løv- og nåleskov og Overdrevsvejens vejrabat er skovbevokset med en smal lysåben bræmme. Se bilag 3 Foto fra området.

Forslag til tiltag på Hillerød Kommunes arealer (side 35-41 i rapporten).

I rapporten foreslås flg. tiltag der kan øge biodiversiteten og forbedre forholdene for insekter og urter knyttet til lysåben natur:

- På arealer hvor der i forvejen er delvist lysåbent foreslås forskellige metoder for at reducere næringsindholdet i jorden og begrænse græsdominansen og øge kvaliteten for de arter der er knyttet til lysåben natur. Der foreslås forskellige tiltag alt efter arealets beskaffenhed. Tiltag som vil give mulighed for større artsrigdom end i dag. I rapporten foreslås flg. mulige tiltag udvalgte steder: høslæt, afbrænding, fjernelse af topjorden, reolpløjning og udsåning af frø høstet på Skansebakken, samt mulighed for græsning på sammenhængende arealer.
- På arealer der fremstår som hovedsagligt plantet og selvgroet mørk nåleskov uden lys til urter og græs, foreslås selektiv hugst hvor alle træer der ikke bidrager til en lysåben struktur fjernes. Herunder selektiv lysning for at give plads til de mest bevaringsværdige ældre træer som bevares, Af andre tiltag foreslås afskrab af topjord udvalgte steder for at fremme spiring af urter og græsser, maskinel efterbehandling for at sikre at området ikke vokser til igen til en mørk skov. Målet er et lysåbent skovareal. Arealer som fremstår som skov er fredskov, hvilket betyder at de foreslåede indsatser skal overholde skovlovens bestemmelser om fredskov og vedblive med at være skov, men en mere lysåben skov med mindre skovlysninger.
- Hvor der er småsøer og vandhuller foreslås at øge lysindfaldet ved rydninger for at forbedre forholdene for padder og det dyreliv der er knyttet til søerne.

Et større sammenhængende og lysåbent område ved Egedam, og videre ind i St. Dyrehave vil forbedre muligheden for levesteder for insekter og blomster knyttet til lysåben natur og øge biodiversiteten. Herunder skabe levesteder og plads til sårbare arter som mange sommerfugle og vilde bier der generelt er i tilbagegang i Nordsjælland og i hele Danmark. De øvrige samarbejdspartnere har tilkendegivet at de også bidrager til realisering af projektet på deres arealer. På Danhostels arealer støtter kommunen med pleje af deres arealer i godt samarbejde med Danhostel.

Formidlingspotentialer og rekreative interesser

Projektområdet er bynært og rummer stort formidlingspotentialer. Et større mere sammenhængende lysåbent område kan øge mulighederne for at områdets beboere, og Hillerød Kommunes borgere i øvrigt, kan få flere naturoplevelser og rigere og mangfoldig natur at opleve. Nationalparken har tilkendegivet ønske om et tæt samarbejde med kommunen om formidling af værdierne i området herunder med skilte, stiforløb, samarbejde med Grønnevang Skole, plads til ophold med f.eks. bænke, offentlig tur, inddragelse af interessenter, lokal involvering mv. Når arealet gøres lysåbent, vil det samtidigt øge muligheden for at opleve morænelandskabet, som i dag er utydeligt pga. tilgroning og plantninger.

Effektovervågning af indsatserne

I projektforslaget er der forslag om, at der sker effektovervågning af gennemførte tiltag for at vurdere, om tiltagene har den ønskede effekt for sommerfugle og vilde bier.

Økonomi for kommunen

Projektforslaget lægger op til, at de respektive ejere står for tiltag på egne arealer. De foreslåede tiltag på Hillerød Kommunes arealer kan ikke afvikles inden for det nuværende budget til naturforvaltning til projekter i kommunen. Forvaltningen kan eventuelt udarbejde budgetønske om førstegangstiltag, løbende drift og overvågning af naturområdet på de kommunale arealer.

Hvis de foreslåede tiltag skal gennemføres, anbefaler forvaltningen, at der udarbejdes en separat plejeplan for den del af projektområdet der ligger på Hillerød Kommunes arealer og på Danhostel Hillerøds arealer i samarbejde med Danhostel Hillerød. En plejeplan kan udarbejdes inden for nuværende budget til naturpleje og naturprojekter.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 Projektområde

Bilag 2 Forundersøgelse og projektforslag

Bilag 3 - foto fra området

Punkt 6: Forskrift om brændeovne - opfølgning

24/4529

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at beslutte, om udvalget vil arbejde videre med en forskrift for ældre brændeovne.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget besluttede, at der arbejdes videre med en forskrift for ældre brændeovne, som kan anvendes i forbindelse med klagesager.

Sagsfremstilling

Udvalget besluttede 30. april 2024 at følge de andre kommuners arbejde med forskrift om brændeovne og drøfte sagen igen forud for kommende budgetproces.

Sagen forelægges igen Natur, Miljø og Klimaudvalget så udvalget kan drøfte, om Hillerød Kommune vil arbejde med en kommunal forskrift for udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne. Såfremt udvalget ønsker, at forvaltningen udarbejder en forskrift, kan udvalget vælge at drøfte, hvor omfattende en forskrift der ønskes.

Lovgrundlaget

En ny bekendtgørelse fra 2023 giver kommunerne mulighed at udarbejde en forskrift om nedlæggelse eller udskiftning af brændeovne i områder med kollektiv varmforsyning (dvs. områder med fjernvarme eller gas). Forskriften skal gælde for brændeovne og pejseindsatser fra før 1. juni 2008 og skal indeholde en frist for nedlæggelse eller udskiftning. Inden byrådet vedtager en eventuel forskrift, skal der være en offentliggørelse af udkast med mulighed for at stille spørgsmål og afgive bemærkninger.

Luftforurening fra brændeovne

Miljøstyrelsen oplyser på deres hjemmeside: Brændefyring (brændeovne, pejseindsatse, pillefyr mv.) er den største danske kilde til sundhedsskadelig partikelforurening. Den største del af partikelforureningen stammer fra ældre brændeovne, som udleder op til fem gange så mange partikler som en ny brændeovn. Siden 2008 har der i brændeovnsbekendtgørelsen været partikelkrav til nye brændeovne, hvilket har medført et kontinuerligt fald i emissionerne fra brændeovne siden 2008 i takt med, at ældre brændeovne er blevet udskiftet. Partikelkravet til nye brændeovne er siden 2022 fastlagt i EU-regulering (brændeovnsforordningen), således at partikelkrav til nye brændeovne nu gælder i alle EU-lande. I 2021 trådte den såkaldte Ejerskifteordning i kraft, som administreres af Miljøstyrelsen. Denne ordning medfører, at ældre brændeovne eller pejseindsatse skal udskiftes ved ejerskifte af en bolig, hvis brændeovnen er produceret før 2003. Ejerskifteordningen øger udskiftningen af de ældste og mest forurenende brændeovne. Med det formål yderligere at øge udskiftningen af de ældste brændeovne, giver en ny bekendtgørelse fra juli 2023 kommuner mulighed for at forbyde ældre brændeovne før juni 2008 i områder med kollektiv varmforsyning (fjernvarme og gas), hvis kommunen beslutter dette.

Status i Hillerød Kommune

Hillerød Kommune har pt. ikke vedtaget en lokal forskrift for brændeovne/pejseindsatser. Fyring i brændeovne skal foregå inden for gældende rammer i miljøbeskyttelsesloven og brændeovnsbekendtgørelsen. Grundejer er ansvarlig for vedligehold; herunder at få fejlet skorstenen. Der er frit valg af skorstensfejer i Hillerød Kommune. Hvis man oplever miljøgener fra brændeovne, kan man kontakte kommunen.

Miljøstyrelsen har i 2018 fået udarbejdet en rapport på baggrund af data for alle registrerede brændeovne fra Skorstensfejerlauget. Bedste bud på antallet af brændeovne fra 2018 fremgår af side 23 i rapporten. Det fremgår, at der i 2018 var ca 5700 brændeovne i Hillerød Kommune. Det fremgår ikke, hvor mange af disse, som er i områder med

kollektiv varmforsyning. Rapporten er vedlagt som bilag 1. Grundejer har pligt til at opdatere oplysninger om egen ejendom i BBR-registeret, hvis der installeres brændeovne enten som primær varmekilde eller som supplement til andre varmekilder. Det er dog ikke alle, der er opmærksomme på dette.

Andre kommuner

Siden sagen blev behandlet senest på udvalgsrådet d. 30. april 2024 har København, Århus, Frederiksberg og Roskilde Kommune vedtaget forskrifter for ældre brændeovne. Forskrifterne nedlægger forbud mod brændeovne installeret før 1. juni 2008 i områder med kollektiv varmforsyning.

Roskilde Kommune oplyser, at de ikke har oplevet mange reaktioner fra berørte ejere. Det kan ifølge Roskilde Kommune skyldes, at forskriften først træder i kraft d. 1. august 2025. Enkelte har spurgt til, hvorfor de ikke er blevet underrettet om forskriften. Desuden har nogle spurgt, hvor man kan læse mere information. Roskilde Kommune har informeret om vedtagelse af forskriften i medierne samt på kommunens hjemmeside. Roskilde Kommune har ikke et konkret overblik over, hvilke brændeovne der er omfattet af reglerne (da alder på brændeovne ikke fremgår af BBR), hvorfor det ikke har været muligt at give berørte ejere direkte besked. Effekten af forskriften er endnu uvis, da den ikke er trådt i kraft endnu.

Roskilde Kommunes forskrift bærer præg af, at den er udarbejdet direkte efter den nye bekendtgørelse. Forskriften er meget tekstnær og kan bragtes som en "light udgave". Roskilde Kommunes forskrift fremgår af bilag 2.

Københavns Kommunes forskrift på området, er langt mere omfattende end Roskildes, og indeholder ud over krav om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne, også afsnit taget fra brændeovns-bekendtgørelsen vedr. fx brændetyper, opbevaring af brændsel, korrekt optændingsteknik mm. Forskriften indeholder også afsnit af oplysende karakter, fx afsnit om de fire fyringsråd. Københavns Kommunes forskrift fremgår af bilag 3.

Vurdering

Miljøstyrelsen påpeger, at det miljømæssigt set giver god mening at få reduceret miljøpåvirkningen fra ældre brændeovne. For de berørte grundejere vil forskriften give udgifter til at sikre at deres boligopvarmning lever op til kravene.

Hillerød Forsyning har vurderet ift. betydning for fjernvarmeudruling:

"Hillerød Forsyning påpeger, at krav om udskiftning af brændeovne kan medvirke til at øge grundejernes interesse for fjernvarme, hvis de har et vand båret anlæg.

Grundejer med el-opvarmning, som ofte har størst gavn af brændeovne (pga. af store variationer i elpris), vil ikke umiddelbart have en øget interesse for fjernvarme, da fjernvarme kræver at vand båret varmesystem.

Hvis eksisterende fjernvarmeforbrugere ikke må bruge deres brændeovn, vil det medvirke til et øget forbrug af fjernvarme."

Forvaltningen vurderer, at en ny forskrift for brændeovne i Hillerød Kommune, vil forudsætte afsættelse af nye ressourcer, hvis udvalget ønsker at forvaltningen aktivt skal kortlægge/opspore ulovlige brændeovne for efterfølgende at håndhæve forskriften. Hvis udvalget ønsker, at en forskrift, som udgangspunkt, kun skal håndhæves i forbindelse med klagesager, forventer forvaltningen at kunne løse opgaven inden for eksisterende ressource.

Uanset hvilken model udvalget måtte ønske, vil udarbejdelse af en ny forskrift kræve:

- Udarbejdelse af udkast til forskrift inkl. tilhørende kort over områder med kollektiv forsyning
- Politisk behandling

- Offentliggørelse og information
- Udarbejdelse af ny side på kommunens hjemmeside

Forvaltningen kan udarbejde et budgetønske, hvis udvalget vil arbejde videre med en udvidet model for forskrift for brændeovne, hvor forvaltningen aktivt skal kortlægge/opspore ulovlige brændeovne for efterfølgende at håndhæve forskriften.

Retsgrundlag

- Bekendtgørelse om kommunale forskrifter om udskiftning eller nedlæggelse af ældre brændeovne og pejseindsatse i områder med kollektiv varmforsyning, bek. nr. 640 af 24/5-2023.
- Bekendtgørelse om regulering af luftforurening fra fyringsanlæg til fast brændsel under 1 MW, bek nr. 199 af 04/02-2022.
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 1093 af 11/10/2024.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 - Antal og placering af små fyringsanlæg i Danmark

Bilag 2 - Roskilde - Forskrift om udskiftning eller nedlæggelse af visse ældre brændeovne og pejseindsatse

Bilag 3 - København - Forskrift for brug af brændeovne mv.

Punkt 7: Klimarådet - anbefaling om bæredygtigt byggeri

23/16597

Indstilling

Direktionen indstiller Natur, Miljø og Klimaudvalget at drøfte anbefalingen fra Klimarådet ift. bæredygtigt byggeri.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget takker for ideer og forslag fra Klimarådet, som udvalget finder interessante og udvalget glæder sig til dialogmødet med Klimarådet om sagen.

Udvalget sender sagen videre til Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget og økonomiudvalget.

Sagsfremstilling

Hillerød Kommunes Klimaråd har den 19. september 2024 afholdt et temamøde om bæredygtigt byggeri. På mødet var der oplæg af Head of Impact, Tore Banke, fra Tredje Natur om deres erfaringer med at rådgive og udvikle projekter.

Tredje Natur handler med deres egne ord om, *"at byen og naturen længe har kæmpet en ulige kamp mod hinanden og at vor tids største udfordringer med befolkningstilvækst, mobilitet og klimaændringer kun kan løses, hvis vi evner at finde en tredje vej, hvor planetens ressourcer og vores forbrug hænger bedre sammen. Byer, bygninger og natur er i vores øjne derfor ikke hinandens modsætninger, men snarere forudsætninger for at kunne skabe projekter, der bidrager til en nødvendig omstilling"*.

Oplægget tog udgangspunkt i dette fokus.

På baggrund af oplægget og den efterfølgende drøftelse formulerede Klimarådet et notat med anbefalinger. Notatet er vedlagt som bilag.

Resumé af anbefalingen

- Hillerød Kommune etablerer en strategi og handleplan for fremme af cirkularitet i forbindelse med byggeri i kommunen.
- Hillerød Kommune får fastsat og anvendt, jævnført nye bestemmelser i Planloven, minimums begrønningsprocenter i forbindelse med byggetilladelser suppleret med anvendelse og fastsættelse af biofaktorniveauer. Dette skal indføres og fastlægges så brugen af disse redskaber understøtter kommunens biodiversitetsmålsætninger.
- Hvor muligt, stil krav til etablering af solceller på nye bygninger.
- Hvor kommunen selv står for byggeri, og hvor muligt i forhold til byggeri i hele taget, prioriter anvendelse af eldrevne maskiner på byggepladser.

- Hvor kommunen selv står for byggeri, og hvor muligt i forhold til byggeri i hele taget, prioriter anvendelse af biogene byggematerialer.
- Prioriter byggeri af mindre boliger.
- Prioriter reduktion af hårde overflader mellem bygninger.
- Udarbejd og vedtag en træpolitik, så træer bevares, og der plantes flere hjemmehørende træarter i forbindelse med renovering og nybyggeri.

Forvaltningen oplyser, at klimarådets anbefaling har relation til mange af de aktiviteter, som allerede er i gang jf. klimaplanen; herunder fx

- 1.4.2 Retningslinjer for mindre anlæg for vedvarende energi, om placering af solceller og private mini-vindmøller
- 1.4.6 Solceller på kommunale bygninger
- 4.2.1 Genbrug af inventar og byggematerialer, hvor der bl.a. fornyligt har været afholdt loppemarked med brugt inventar.
- 4.3.1 Byggeri, organisering og DGNB for større entrepriser og renoveringer, hvor Byrådet har besluttet, at kommunens større byggeprojekter skal være certificerede.
- 7.3.1 Fælles viden og fokus på klima i planlægning og udvikling af vores byer.

Derudover oplyser forvaltningen, at der i januar 2023 blev givet orientering til Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget og Natur, Miljø og Klimaudvalget om bæredygtighed i nybyggeri i forhold til nye bestemmelser i bygningsreglementet, som også har til formål at nedsætte CO₂-udledningen fra byggeri. Endelig vil der komme implementering af hhv. energieffektivitets- og bygningsdirektiver fra EU i national lovgivning i de kommende år.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Notat om bæredygtigt byggeri i Hillerød Kommune

Punkt 8: Klimarådet - anbefaling om klimavenlig mad

23/16597

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at drøfte anbefalingen fra Klimarådet om klimavenlig mad i køkkener.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget takker for ideer og forslag fra Klimarådet, som udvalget finder interessante og udvalget glæder sig til dialogmødet med Klimarådet om sagen.

Udvalget sender sagen videre til Børn, Familie og Ungeudvalget, Omsorg og Livskraftudvalget og økonomiudvalget.

Sagsfremstilling

Hillerød Kommunes Klimaråd har den 30. oktober 2024 afholdt et temamøde om klimavenlig mad. På mødet var der oplæg af Food Policy Director, Line Rise Nielsen, fra Changing Food om deres erfaringer med at rådgive og samarbejde med private og kommunale køkkener.

På baggrund af oplægget og den efterfølgende drøftelse formulerede Klimarådet et notat med anbefalinger. Notatet er vedlagt som bilag.

Resumé af anbefalingen

- Hillerød Kommune får etableret en oversigt over, hvor mange kommunale måltider der dagligt serveres.
- Hillerød Kommune får estimeret, hvor stort et klimaaftryk disse måltider står for.
- Hillerød Kommune vedtager en mere ambitiøs målsætning for at fremme mere plantebaseret kost i kommunens køkkener.
- Hillerød Kommune tager initiativ til inspirerende oplysning samt praktisk uddannelse af køkkenpersonalet i de kommunale køkkener med henblik på at fremme valget af mere klimavenlig kost i kommunens køkkener.

Forvaltningen oplyser at Hillerød Kommune har modtaget fuld bevilling (519.000 kr.) fra Fonden for Økologisk Landbrug til projektet 'Økologiomstilling som løftestang til klimavenlig mad i Hillerød Kommune'. Projektet ledes af Meyers Madhus og igangsættes i starten af 2025. 8 af kommunens køkkener meldt sig til at deltage; 5 dagtilbud, et plejehjem, Rehabilitering v. Sundhedshuset samt kantinen på Hillerød Rådhus.

Projektet ledes af Meyers Madhus og tager afsæt i det enkelte køkkens indkøbsstruktur og ønsker for deltagelse i forhold til kompetenceudvikling.

Projektet har relation til klimahandleplanens handling 4.1.2. *Fokus på sund og klimavenlig mad og mindre madspild i kommunale institutioner* skal tjene som pilotprojekt i forhold til kigge ind i muligheder for at udbrede til flere af Hillerød Kommunes køkkener.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Notat til NMK Udvalget om klimavenlig mad i køkkener

Punkt 9: Klimarådet - oplæg til evaluering

24/13279

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager oplæg til evaluering til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Af kommissoriet for Hillerød Kommunes klimaråd fremgår, at rådets formål, opgaver, arbejdsform, tidsforbrug og økonomi skal evalueres to år efter det konstituerende møde, som blev holdt i marts 2023.

Udvalget har i oktober 2024 besluttet følgende proces for evalueringen:

- På udvalgs mødet 4. februar 2025 forelægges oplæg til evaluering.
- På udvalgets møde med klimarådet 4. februar kl. 19 vil klimarådet knytte nogle mundtlige kommentarer til evalueringen.
- På udvalgs mødet i april 2025 forelægges sag til beslutning om eventuelle korrektioner i kommissoriet for klimarådet.

Klimarådet har arbejdet med evaluering af eget virke sammenholdt med gældende kommissorium. Rådets medlemmer har udarbejdet og udfyldt spørgeskema. Svar og opsamling af væsentlige pointer er samlet og fremgår af bilag. Klimarådet peger bl.a. på at:

- Klimarådet har været synlig og aktiv i forhold til at fremme kommunens grønne omstilling, bl. a. ved faglige input til udvalget, interviews i lokalpressen, deltagelse i offentlige arrangementer. Rådet ser, at synligheden yderligere vil kunne øges ved en årlig nomineringsproces og uddeling af en klima-pris.
- Klimarådet har oplevet begrænset dialog og efterspørgsel efter rådgivning fra kommunens side. Rådet foreslår i den forbindelse en tættere dialog med Hillerød Kommune og Hillerød Forsyning om prioriterede indsatsområder.
- Klimarådet har inspireret og kvalificeret kommunens klimainsats ved at formulere anbefalinger og ved at deltage i klimadebatten i de lokale medier samt debat med byrådet og udvalget. Rådet ser en forbedringsmulighed i en tidligere inddragelse i dialogen om udviklingen af fx klimaplanen og større klimaprojekter med henblik på bedre timing og kvalitet af Klimarådets input.
- Klimarådet er blevet hørt i forbindelse med tilblivelsen af klimaplanen og det har medført en række justeringer af den endelige plan. Ellers oplever Klimarådet, at der sjældent kommer henvendelser fra politikerne og forvaltningen vedrørende input til relevante projekter. Det er uklart for Klimarådet om rådets anbefalinger anses for relevante og anvendelige. Klimarådet ønsker derfor feedback fra forvaltningen og en mere aktiv inddragelse i klimaarbejdet.
- Klimarådets medlemmer er motiverede af den brede viden og diversitet blandt medlemmerne som inspirerende og oplever, at det årlige møde med byrådet/udvalget giver en følelse af relevans og indflydelse. Det er mindre motiverende, at Klimarådet ikke har indflydelse på, hvordan de afsatte økonomiske midler anvendes. Rådet ønsker at have større kontrol over de midler, der er afsat til dets arbejde. Det er også et ønske, at alle medlemmer deltager regelmæssigt i møderne. Klimarådet er opmærksom på, at effektiviteten på møderne kan øges, fx ved skiftende ordstyrer og tidsangivelse på varigheden af dagsordenspunkter.

Udvalget har bedt om opgørelse vedr. fremmøde i klimarådet. Oversigt over fremmøde er vedlagt som bilag. Det er forvaltningens vurdering, at udeblivelsen af repræsentanterne fra Det fælles elevråd skyldes, at det ikke er lykkedes for Klimarådet at inkludere de helt unge medlemmer.

Det har været tidskrævende at rekruttere unge til rådet, både hvad angår repræsentanter fra udskolingen og fra ungdomsuddannelserne. Samtidigt vurderes det, at rådet ikke vil kunne inkludere de helt unge repræsentanter fra udskolingen uden en ekstra faciliterende indsats fra forvaltningen (f.eks. særskilte samtaler med de unge for at klæde dem på inden klimarådsmøderne).

Under alle omstændigheder bør de unges pladser jævnligt udbydes på ny for at sikre, at de unge er repræsenteret af aktive elever/studerende med bopæl i kommunen. Her er de nuværende medlemmer selvfølgelig velkomne til at melde sig igen, hvis de stadigvæk opfylder betingelserne.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Deltagelse i klimarådsmøder 2023-24

Klimaråd selv-evaluering 2024

Punkt 10: Grøn Trepert - organisering og samarbejder

24/15252

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget mhp at redegøre for nuværende krav og ønsker til samarbejdet om implementering af den grønne trepartsaftale.

I december 2024 blev der indgået rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. Rammeaftalen beskriver organisering i lokale treparter, omlægningsplaner, tidsplan, understøttelse fra staten til kommunerne og økonomi. Rammeaftalen er vedlagt som bilag. Desuden har ministeriet og KL udarbejdet en stribe faktaark der også er vedlagt som bilag.

Der etableres 23 lokale treparter. Afgrænsningen af de 23 lokale treparter i Danmark ses på kortet i bilaget 'Faktaark om lokale treparter'. De lokale treparter vil bestå af nøgleaktører med en tæt forbindelse til de lokale behov og perspektiver. Deltagerkredsen i hver lokal trepart er kommuner, landbrugsorganisationer, naturorganisationer og Naturstyrelsen jf vedlagte faktaark.

Staten vil stille en række værktøjer til rådighed for kommunernes arbejde i de lokale treparter:

- Vandområdeplanerne, hvor revideret version er kommet i høring i december 2024. Udkastet redegør for indsatsbehov for kvælstof
- Potentialet for for udtagningen af lavbundsjorder for de 23 lokale treparter og de 98 kommuner udmeldes
- En startpakke til de lokale treparter og til kommunerne med vejledning til, hvordan de hver især kan komme i gang med opgaven, en milepælsplan for 2025, introduktionsmateriale til MARS og en guide til, hvor der kan hentes hjælp
- MARS, som er et nyt digitalt værktøj
- I foråret 2025 offentliggøres opdateret retentionskort, samt braklægningspunkt ift. markregulering. Kortet vil blive tilgængeligt i MARS
- Understøttelse i Taskforce for Arealudtag
- Vejledning i at ansøge og drive kystvandråd samt åbning af ansøgningsrunde.

Hillerød Kommune afvander til to vandoplande og kan således deltage i to lokale grønne treparter; hhv. Øresund og Isefjord og Roskilde Fjord.

Arealer i Nødebo og skoven omkring Nødebo (36 km² i) afvander via Esrum Sø mod Øresund. Her vil det primært vil være Naturstyrelsen, der varetager arealinteresserne ift. kommende omlægningsplan. Den resterende del af Hillerød Kommune (178 km²) afvander via Pøle Å/Arresø eller Havelse Å til Roskilde Fjord. Her har det i en årrække været udvalgsformanden og forvaltningen, der har repræsenteret Hillerød Kommune i det tværkommunale samarbejde om fjordsystemet (vandområdestyregruppe/VOS), der fremadrettet formelt hedder 'lokal trepart for Isefjord og Roskilde Fjord.

Både Nordsjællands Landboforening (NOLA) og Danmarks Naturfredningsforening (DN) har henvendt sig til Hillerød Kommune med ønske om at sikre lokal dialog, så viden hos lokale interesseorganisationer bringes i spil ifm. udarbejdelse af omlægningsplanerne. Desuden har foreningen Ren Arresø på bagkant af folkemødet i september opfordret til, at man sikrer fortsat dialog om interesserne ift. Arresø.

I tabellen nedenfor viser samarbejder, som kan være i spil ift. interesser i hhv. fjordene, Arresø, Hillerød kommune og kysten.

'Grøn Trepert' samarbejder	Formål /Produkt	Deltagere	Forløb
Isefjord og Roskilde Fjord	Planlægge og gennemføre en omlægningsplan i oplandet til fjordene	Kommuner	Senest 1. juli 2025 skal
		Landbrugsorganisationer	de første skitseprojekter være oprettet og
		Naturorganisationer	udarbejdelse af
		Naturstyrelsen	omlægningsplaner skal
		Lejre Kommune er sekretariat	være i gang via it- systemet
		Hillerød Kommune repræsenteres af udvalgsformanden og forvaltningen	MARS. Senest i december 2025 skal kommunalbestyrelserne principvedtage arealomlægningsplanerne
Øresund	Planlægge og gennemføre en omlægningsplan i oplandet til Øresund	Kommuner	do
		Landbrugsorganisationer	
		Naturorganisationer	
		Naturstyrelsen	
Arresø	Dialog og koordinering om tiltag til forbedret vandmiljø i Arresø	Fredensborg Kommune er sekretariat	Kommunernes rolle er at reducere spildevandspåvirkningen. Det sker via spildevandsplanen, og vil være en langvarig indsats, som er begrænset af de økonomiske rammer. Indsats ift. landområdet kan ske via omlægningsplanen.
		Hillerød Kommune deltager som 'stille partner'	
		Foreningen Ren Arresø	
		Kommunerne omkring søen; Halsnæs, Gribskov og Hillerød	
		Kloakforsyningsselskaber i de 3 kommuner	
		Nationalpark Kongernes Nordsjælland	

Tidsplan aftales konkret.

Henvendelse staten om indsats til oprensning af selve søen. Undersøge mulighed for fonde el. lign.

Kommunen har kontaktet DN og NOLA om hurtig igangsætning mhp at komme med konkret indspil til omlægningsplanerne

Hillerød Kommune	Input og bidrag til omlægningsplanen mhp at bringe lokale viden i spil	DN
		NOLA
		Hillerød Kommune på administrativt niveau

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

Rammeaftale KL og MGTP - Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Faktaark om kommunernes værktøjskasse.pdf

Faktaark om kystvandråd.pdf

Faktaark om lokale treparter.pdf

Faktaark om milepæle i 2025.pdf

Faktaark om omlægningsplanerne.pdf

Faktaark om opfølgning og fremdrift.pdf

Punkt 11: Vandforsyningsplan - ressourcer

23/3332

Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur, Miljø og Klimaudvalget har på deres møde 8. oktober 2024 bedt om en sag om drikkevandsforsyningen og evt. afledte budgetønsker. Dette i forbindelse med behandling af tillæg 3 til vandforsyningsplanen som omfatter en række opgaver for kommunen.

Denne sag redegør for kommunens opgaver som myndighed inden for drikkevand og grundvand samt for de aktuelle ressourcemæssige udfordringer.

Tabel med fordeling af ansvar mellem vandværk, kommune og Miljøstyrelsen.

Vandværkerne	Kommunen	Miljøstyrelsen
	Vandforsyningsplan	
	Indsatsplan grundvands-	
Vandforsyning til borgere og virksomheder	beskyttelse	
Kildepladser	Grundvandsredegørelse i	Vandområdeplaner
Vandværker	tilladelse til vandværker Boringer og vandindvinding	Vurdering af miljøtilstanden i grundvandet
Ledningsnet	Miljøvurderinger af vandindvinding	Udpegning af følsomme områder, oplande og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)
Beredskabsplaner	Kontrolprogram og kontrol af analyser	
Prøvetagning til analyse	Tilsyn med vandværker	

Byudviklingen giver behov at gentænke vandforsyningen mhp at sikre vandforsyningen til borgere og virksomheder både i og uden for kommunen. Ud over vandforsyning udnyttes grundvandet også til varmepumper, som skal hjælpe med den grønne omstilling af varmeproduktionen.

Det har sat fart i udviklingen. Forvaltningen oplever et stigende antal ansøgninger. Nyeste klagenævnsafgørelser sætter desuden stigende krav til miljøvurderinger. F.eks. i sagen om Freerslev Kildeplads omfatter Miljøkonsekvensrapporten gennemgang af 230 naturlokaliteter, hvor man har vurderet, om der vil være ændringer i grundvandsspejlet, som kan påvirke flora og fauna samt levesteder for habitatarter.

Forvaltningen har følgende liste over sager, som skal behandles de kommende år:

- Ny vandforsyningsplan
- Påbud om sprøjtestop i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) jf. ny lovgivning
- Vandværk ved Gørlose; Miljøkonsekvensrapport og tilladelse til nyt vandværk.
- Foss; tilladelse varmeindvindingsanlæg og grundvandskøleanlæg
- Hillerød Forsyning; Større tilladelse til varmeindvindingsanlæg og grundvandskøleanlæg
- Frederiksgade Vandværk; – tilladelser til ibrugtagning af nye borer efter renovering
- Ullerød Vandværk og Uvelse-Lystrup Vandværk; Større indvindingstilladelser
- Attemose kildeplads; tilladelse til ibrugtagning af nye borer efter renovering.
- Ny Havelse kildeplads; ny indvindingstilladelse
- Sigerslevøster Vandværk; tilladelse til særlig vandbehandling med blødgøring
- AP grønt – indvindingstilladelse
- Solrødgård Vandværk; justering af tilladelse til særlig vandbehandling
- Region Hovedstaden; miljøvurdering afværge-oppumpning Nordre Jernbanevej 4.

Dette ud over det almindelige arbejde med kontrol af drikkevandsanalyser samt tilsyn med vandværker, tilladelse til midlertidig grundvandssænkninger i forbindelse med anlægsarbejde og indberetning af data til Miljøstyrelsen. Forvaltningen vurderer, at med den nuværende ressourceafsættelse må der ske en prioritering af opgaveløsningen, hvilket vil give væsentlig ventetid for ansøgere.

Opgaver på grundvands- og drikkevandsområdet har i en årrække omfattet ca 1 årsværk til varetagelse af myndighedsopgaver i relation til vandværkerne. Ifm. udarbejdelse af indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse har der midlertidigt været en ekstra ressource, som dog bortfaldt i 2022, da DUT midlerne udløb. Forvaltningen har pt. omprioriteret personaleressourcer fra arbejdet med klimaplanen til det lovpligtige arbejde med påbud i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Forvaltningens opgaver med vandforsyning og grundvandsbeskyttelse er således under pres. På den baggrund foreslår forvaltningen opnormering for at sikre tilstrækkeligt fokus på vandforsyning til borgere og erhvervsliv. Forvaltningen vil vende tilbage til Natur, Miljø og Klimaudvalget med et budgetønske.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Punkt 12: Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen

21/18057

Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalgsformanden og forvaltningen giver en opfølgende orientering om udvalgets sager, årsplan samt orienterer om aktuelle emner med interesse for udvalget.

Udvalgets årsplan er vedlagt som bilag.

Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Bilag

NMK årsplan 2025 - februar

Punkt 13: Digital godkendelse af referat

24/14700

Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 04-02-2025

Godkendt.